

Notat

Dato: 31-08-2024
Ansvarlig enhed: Koncernindkøb
E-mail: kos-indkøbsservice@politi.dk
J.nr.: 2024-157032
Dok.nr. 3447415
Sagsbehandler: NBA021, LHU002

Koncernøkonomi- og service
Polititorvet 14
1780 København V

Orientering om udvalgte af politiets kontrakter i relation til udbudscompliance

Baggrund

Efter en række sager om manglende overholdelse af udbudsreglerne har politiet siden 2017 arbejdet målrettet med at styrke og professionalisere indkøbsområdet under programmet *Fremtidens indkøb* igennem en bred vifte af tiltag. Konkret fokuserede tiltagene på en styrket central indkøbsfunktion og øget kompetenceniveau bredt i organisationen, et styrket kontrolmiljø, et øget ledelsesmæssigt fokus samt skærpet aftalestyring- og opfølgning¹.

Politiets har som en central del af programmet arbejdet på at styrke sin udbudscompliance, og der er som resultat heraf også sket en betydelig forbedring over årene.

I 2017 gennemførte politiet i samarbejde med Valcon en undersøgelse af politiets indkøb for perioden 2013-2016. Analysen konkluderede, at der ikke var udfordringer med udbudspligten for ca. 67 pct. af indkøbene, mens der var usikkerhed om udbudscompliance i de resterende 33 pct. PwC bekræftede i en ekstern revisionsundersøgelse i 2018 af indkøb i samme periode dette billede, da de konkluderede, at der ikke var udfordringer med udbudspligten for ca. 76 pct. af indkøbene, mens det for de resterende 24 pct. ikke var muligt at identificere dokumentation for, at udbudspligten havde været afløftet. Ved seneste opgørelse for 2023, som politiet selv har foretaget, er andelen af indkøb, hvor der er usikkerhed om evt. udbudspligt nedbragt til ca. 7 pct. Selvom tallene ikke er en-til-en sammenlignelige, fordi datagrundlaget og metoden har ændret sig, indikerer det en tydelig forbedring.

Øvrige indikationer på, at politiet har forbedret sin indkøbsadfærd er, at politiets aftalecompliance på statens aftaler, det vil sige politiets anvendelse af de statslige forpligtende aftaler, er steget fra 73 pct. i 2018 til 84 pct. i 2023. Derudover har politiet indgået i Rigsrevisi-

¹ REU 2019-20 Alm. del Bilag 66 (29. oktober 2019) Afsluttende status.

onens undersøgelser af hhv. *"Statens brug af interne kompetencer og eksterne konsulenter"*² og *"Statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler"*³. I undersøgelsen af Statens brug af eksterne konsulenter, havde Justitsministeriet - som det eneste af de undersøgte ministerier - i alle stikprøver dokumenteret begrundelsen for brugen af eksterne konsulenter. Fem ud af seks af Justitsministeriets stikprøver kom fra politiet. I undersøgelsen af Statens brug af fællesstatslige aftaler fandt Statsrevisorerne det tilfredsstillende, at Justitsministeriet i ca. 95 pct. af deres indkøb havde brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler, når de var forpligtet til det. 76 ud af 120 af Justitsministeriets stikprøver kom fra politiet.

Som nøgletallene viser, har der været en tydelig positiv udvikling i politiets compliance på indkøbsområdet i de seneste år. Men tallene viser også, at der fortsat er behov for at have fokus på området med henblik på yderligere forbedringer.

Kontrakter der ikke efterlever udbudsreglerne

I relation til politiets kontrakter med eksterne leverandører udestår det stadig at sikre, at samtlige kontrakter bliver genudbudt i tide efter gældende regler i udbudsloven. Et aktuelt overblik viser, at der i 1. kvartal 2024 er 16 kontrakter, som enten ikke er blevet genudbudt i tide eller som aldrig har været udsat for konkurrenceudsættelse i henhold til udbudsloven. Dette skal ses i sammenhæng med, at politiet samlet har ca. 200 kontrakter over tærskelværdierne for udbud, og over 1.000 kontrakter i alt, og at der er sket en forbedring i omfanget af ikke udbudte-kontrakter i politiet, idet omfanget er nedbragt fra 26 kontrakter i 2021.

Langt de fleste af de tilbageværende ikke udbudte kontrakter er it-kontrakter. Det videre arbejde med at nedbringe omfanget yderligere er udfordret af politiets generelle udfordringer på it-området.

Forligskredsen bag flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden (2021-2023) og Folketingets Retsudvalg blev i maj 2023 orienteret om generelle udfordringer med eksekvering på it-området i politiet, og de afledte konsekvenser heraf for bl.a. udbudscompliance: *"Eksekveringsudfordringerne på it-området skaber problemer med at overholde gældende regler i udbudsloven i relation til it-projekterne, men også i it-driften og systemforvaltningen bl.a. pga. flaskehalse hos nøgleressourcer med it-kompetencer"*. Det fremgår endvidere, at *"Replanlægningen vil forværre politiets udbudscompliance."*⁴

Af orienteringen fremgik det endvidere: *"På udbudsområdet har politiet ligeledes problemer med at overholde gældende regler og lovgivning som følge af eksekverings- og legacyudfordringerne på it-området. [...] Øvrige udfordringer skyldes bl.a. mangel på specialiserede it-ressourcer, som både indgår i udarbejdelse af kravspecifikationer ved udbud og samtidig indgår i bl.a. de store it-udviklingsprojekter."* Endvidere fremgår det, at *"Det forventes imidlertid, at Rigs politiet som følge af eksekverings- og legacyudfordringerne fortsat vil have problemer hermed i de kommende år."*

² Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger i februar 2023

³ Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger i juni 2024

⁴ Retsudvalget (REU) Alm. Del, Samling: 2022-23 (2. samling), bilag 184

De ikke udbudte kontrakter på it-området er udfordret af, at udbud af både udviklings- og driftskontrakter trækker på de samme kritiske specialiserede it-ressourcer, og at det ikke er muligt at gennemføre udbuddene uden disse specialiserede ressourcer.

Nedenfor fremstilles det aktuelle billede af politiets ikke udbudte kontrakter. Der er tale om et øjebliksbillede, idet der løbende er kontrakter, der udgår af listen, mens andre kan komme til. Det understreges, at der er tale om kontrakter, der i sin tid ikke er udbudt i henhold til gældende regler, eller som ikke er blevet genudbudt i tide ved kontraktudløb. Politiet anskaffer således ikke nye it-systemer eller indgår andre former for nye kontrakter uden, at udbudspligten afløftes.

Det samlede forbrug på de ikke udbudte kontrakter udgjorde i 2023 ca. 129,2 mio. kr.⁵, svarende til 4,4 pct. af politiets samlede indkøb på ca. 2,9 mia. kr. Heraf udgjorde kontrakten med DXC om politiets centrale it-systemer, de såkaldte legacy-systemer, knap halvdelen af forbruget med 59,7 mio.kr. Som det fremgår af overblikket nedenfor, er genudbud af DXC-kontrakten i gang med forventet aftaleindgåelse i år.

Kontrakt

Drift, vedligeholdelse og support af politiets centrale systemer (legacy-porteføljen), herunder tillægsaftaler

Kontrakten omhandler drift, vedligeholdelse og udvikling af politiets centrale systemer, herunder eksempelvis POLSAS og Kriminalregistret.

En del af systemerne er udviklet for mere end 30-40 år siden, og før udbudsloven er trådt i kraft. Kontrakten er et udløb af statens privatisering af Datacentralen, som CSC Danmark (nu DXC) overtog i 1996. Den eksisterende kontrakt er indgået uden udbud i 2006, og er efterfølgende genforhandlet og forlænget flere gange.

Politiet gennemførte et udbud i 2017 og indgik på baggrund heraf kontrakt med en ny leverandør i februar 2018. Kontrakten blev dog ophævet i februar 2019, da det efter den indledende afklaringsfase stod klart, at en transition ikke kunne lade sig gøre inden for det tilbudte.

Kontrakten er pt. under konkurrenceudsættelse i form af et begrænset udbud med forhandling. Tildeling forventes gennemført ultimo 2024.

Forbrug i 2023: 59,7 mio. kr.

⁵ Bemærk at forbruget på kontrakterne nedenfor ikke summerer op til 129,2 mio. kr., da oversigten er dynamisk, og der derfor har været træk på kontrakter i 2023, som ikke længere er på listen.

Udstyr til vagtcentraler (hyperwall mv.)

Kontrakten dækker over indkøb af bl.a. skærme til hyperwalls i politikredsenes vagtcentraler.

Kontrakten har tidligere været udbudt, men er forlænget ud over den udbudte løbetid. Der blev i 2023 igangsat en proces mhp. konkurrenceudsættelse, men på grund af juridiske kontraktuelle årsager er sagen stadig i proces.

Efter offentliggørelsen af udbudsmaterialet den 16. juni 2023 var der et større antal spørgsmål fra tilbudsgiverne, der påviste, at de efterspurgte produkter og komponenter udgik med en så hastig frekvens, at tilbudsgiverne ikke var i stand til at afgive konditions-mæssige tilbud. Det blev derfor besluttet at annullere udbuddet og genbesøge udbudsstrategien.

Der er opstartet et nyt udbud, som bl.a. omfatter en grundig markedsdialog mhp. at sikre et markedskonformt genudbud. Forarbejdet til udbud pågår.

Forbrug i 2023: 16,8 mio. kr.

Service og support af AFIS (Automatic Fingerprint Identifications System)

AFIS-kontrakten omfatter service og vedligeholdelse af den løsning, der IT-mæssigt understøtter Det Centrale Fingeraftryksregister, der er kategoriseret som et forretningskritisk system i politiet. Der er gennemført udbud af et nyt system med henblik på at sikre et tidssvarende system, der muliggør effektiv og præcis opgaveløsning i relation til fingeraftryk. Derudover sikrer systemet, at Danmark fortsat opfylder de krav og forpligtigelser, der følger af Danmarks deltagelse i Schengen- og Prüm-samarbejdet.

Selvom der er gennemført udbud af et nyt system, er der behov for service og support af det nuværende system, indtil det nye er implementeret, hvorfor det er nødvendigt at forlænge den eksisterende aftale yderligere i to år, indtil det nye system er fuldt ud implementeret.

Forbrug i 2023: 1,8 mio. kr.

Drift og vedligehold af politi.dk

Kontrakten omhandler drift, service, hosting, udvikling, og support m.m. af politiets hjemmesider: Politi.dk, politi.fo, politi.gl, pet.dk, hvidvask.dk og snart sikkerhedsnet.dk. Kontrakten er indgået på en SKI-aftale, som efterfølgende er udgået, og er ikke blevet konkurrenceudsat herefter. Det betyder, at den nuværende kontrakt er forlænget ud over den udbudte varighed.

Igangsættelse af genudbud afventer prioritering af de nødvendige it-ressourcer til projektet i forlængelse af replanlægningen af Rigspolitiets it-udviklingsportefølje. Det følger således af replanlægningen af it-udviklingsporteføljen, at Rigspolitiet for nuværende kun kan prioritere de mest kritiske it-udviklingsprojekter for derved at understøtte gennemførelsen af disse projekter. De projekter, der blev udskudt ifm. replanlægningen, vil blive prioriteret og gennemført i takt med, at it-kapaciteten tilvejebringes. Ved orienteringen om replanlægningen i maj 2023 blev det vurderet,

at det samlet set ville tage 4-7 år, før Rigspolitiet har gennemført alle de projekter, der blev udskudt.

Side 5

Forbrug i 2023: 3,5 mio. kr.

Vedligeholdelse og drift af Pas 1.1 (to kontrakter)

Kontrakten omhandler drift og vedligeholdelse af pasbiometri. Kontrakten vedrører gennemførelse af EU-forordning/lovgivning.

Igangsættelse af genudbud afventer prioritering af de nødvendige it-ressourcer til projektet i forlængelse af replanlægningen af Rigspolitiets it-udviklingsportefølje. Det følger således af replanlægningen af it-udviklingsporteføljen, at Rigspolitiet for nuværende kun kan prioritere de mest kritiske it-udviklingsprojekter for derved at understøtte gennemførelsen af disse projekter. De projekter, der blev udskudt ifm. replanlægningen, vil blive prioriteret og gennemført i takt med, at it-kapaciteten tilvejebringes. Ved orienteringen om replanlægningen i maj 2023 blev det vurderet, at det samlet set vil tage 4-7 år, før Rigspolitiet har gennemført alle de projekter, der blev udskudt.

Forbrug i 2023: 4,8 mio. kr.

PKI ydelser til ID-dokumenter

Kontrakten omhandler PKI (Public Key Infrastructure) til danske identitetsdokumenter og Danmarks udveksling af lukkede certifikater (CVCA-certifikater) med andre Schengen-lande. Udvekslingen af CVCA-certifikaterne gør det muligt at udlæse fingeraftryk lagret på eksempelvis pas og opholdskort. Kontrakten er en forudsætning for, at Danmark kan udstede pas, opholdstilladelse, opholdskort og visum til Schengen. Hvis Rigspolitiet ikke har en sådan aftale, vil det stoppe den danske produktion af de pågældende id- og rejsedokumenter.

Igangsættelse af genudbud afventer prioritering af de nødvendige it-ressourcer til projektet i forlængelse af replanlægningen af Rigspolitiets it-udviklingsportefølje. Det følger således af replanlægningen af it-udviklingsporteføljen, at Rigspolitiet for nuværende kun kan prioritere de mest kritiske it-udviklingsprojekter for derved at understøtte gennemførelsen af disse projekter. De projekter, der blev udskudt ifm. replanlægningen, vil blive prioriteret og gennemført i takt med, at it-kapaciteten tilvejebringes. Ved orienteringen om replanlægningen i maj 2023 blev det vurderet, at det samlet set vil tage 4-7 år, før Rigspolitiet har gennemført alle de projekter, der blev udskudt.

Forbrug i 2023: 2 mio. kr.

Digital post og fjernprint

Print- og connect-løsning i politiet, der bl.a. anvendes til at udsende fysiske breve og digital post til borgere i forbindelse med fx bøder.

Igangsættelse af genudbud afventer prioritering af de nødvendige it-ressourcer til projektet i forlængelse af replanlægningen af Rigspolitiets it-udviklingsportefølje. Det følger således af replanlægningen af it-udviklingsporteføljen, at Rigspolitiet for nuværende kun kan prioritere de mest kritiske it-udviklingsprojekter for derved at understøtte gennemførelsen af disse projekter. De projekter, der blev udskudt ifm. replanlægningen, vil blive prioriteret og gennemført i takt med, at it-kapaciteten tilvejebringes. Ved orienteringen om replanlægningen i maj 2023 blev det vurderet, at det samlet set vil tage 4-7 år, før Rigspolitiet har gennemført alle de projekter, der blev udskudt.

Forbrug i 2023: 2,6 mio. kr.

Vedligehold, support og udvikling af vagtcentralløsning

Politiklienten er et system, der håndterer både flådestyring, dvs. positionering af politiets køretøjer og radioer koblet op til SikkerhedsNETtet (SINE) og alarmer fra politiets egne bygninger, andre bygninger, der overvåges af politiet, installationer (f.eks. ANPG og tryghedsskabende kameraer) samt overfaldsalarmer.

Det har været forventningen, at begge funktionaliteter i Politiklienten ville blive erstattet med politiets nye disponeringsplatform (POL-DISP). POL-DISP kommer til at håndtere flådestyring, men det er besluttet ikke at udvikle et alarmmodul i POL-DISP, da en udvidelse af scope i POL-DISP ville kunne få konsekvenser for fremdriften i projektet.

Der er igangsat et arbejde med at afklare muligheden for at udvikle eller indkøbe et system, der alene skal kunne håndtere alarmer.

Forbrug i 2023: 2,2 mio. kr.

Drift, support og licenser af 14 systemer

Kontrakterne omhandler drift, service og support af et antal forskellige systemer til efterforskning og efterretning. Der er tale om systemer, der anvendes af Politiets Efterretningstjeneste (PET) og National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

Der har været gennemført analyser af kontraktens genstand med henblik på at afklare det fremadrettede behov for aftaler vedrørende disse systemer. Dele af kontrakten bliver hjemtaget af Rigspolitiet. Det er forventningen, at denne re-scoping af kontrakten betyder, at kontrakten kommer under tærskelværdien for udbud, så kontrakten ikke længere er udbudspligtig. Forhandlinger om et fornyet kontraktparadigme og reduktion af priser forbundet med hjemtagelse mv. pågår.

Forbrug i 2023: 1,3 mio. kr.

Service 114 Service og software assurance (2 kontrakter)

Kontrakterne vedrører politiets fastnettelefonisystemer, som er nødvendige for at kunne modtage 114-kald, dvs. løsninger i relation til kontaktcenter og omstillingsborde.

Arbejdet med en ny kontrakt afventer idriftsættelse af POL-DISP, da POL-DISP er udviklet og testet op imod politiets eksisterende 114-løsning. Ved et udbud er det forventningen, at politiet vil få en nyere platformsløsning, hvilket vil medføre, at der skal gennemføres omfattende rekodning og test af POL-DISP's integrationer til den nye løsning. Det vil derfor være behæftet med en stor risiko, hvis politiet skifter løsning, før POL-DISP er blevet idriftsat. Det er forventningen, at POL-DISP udrulles til politikredsene i løbet af 2025, sluttende med Københavns politi i 2026.

Forbrug i 2023: 1,2 mio. kr.

Mobildataabonnementer

Der er tale om dataabonnementer, der bl.a. sidder i politiets kameraer til automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) og tryghedsskabende kameraer samt beredskabsabonnementer. Abonnementerne kan ikke længere købes på statens telefoniaftale, og politiet skal således gennemføre eget udbud.

Igangsættelse af genudbud afventer prioritering af de nødvendige it-ressourcer til projektet i forlængelse af replanlægningen af Rigspolitiets it-udviklingsportefølje. Det følger således af replanlægningen af it-udviklingsporteføljen, at Rigspolitiet for nuværende kun kan prioritere de mest kritiske it-udviklingsprojekter for derved at understøtte gennemførelsen af disse projekter. De projekter, der blev udskudt ifm. replanlægningen, vil blive prioriteret og gennemført i takt med, at it-kapaciteten tilvejebringes. Ved orienteringen om replanlægningen i maj 2023 blev det vurderet, at det samlet set vil tage 4-7 år, før Rigspolitiet har gennemført alle de projekter, der blev udskudt.

Forbrug i 2023: Ca. 3,2 mio. kr. (estimeret, da det er svært at udskille dem fra øvrige teleydelser)

Leje af kontorpavilloner (2 kontrakter)

Pavillon ved Politiskolen

Kontrakten vedrører en pavillon til bad/omklædning for politistuderende opstillet i juli 2016 på Politiskolen i Brøndbyøster. Pavillonen blev oprindeligt opstillet som led i en nødvendig midlertidig udvidelse af faciliteterne på Politiskolen, således at politiet kunne opfylde et meroptag på i alt ca. 300 politistuderende i perioden 2016-2017. Idet behovet for meroptag på politiskolen skulle opfyldes inden for en kort tidshorisont, var det ikke muligt at udbyde opgaven.

Den varige løsning er at etablere ekstra kapacitet til bad og omklædning ved etablering af nybyggeri på Politiskolen, som er under planlægning. Indtil et sådant nybyggeri kan ibrugtages, kan pavillonen ikke undværes.

Forbrug i 2023: 2 mio. kr.

Pavillon i Ejby

Kontorpavillon i 3 etager opstillet i 2013, da Rigspolitiet samlede det daværende Politiområde på en adresse i Ejby. Aftalen blev indgået i 2013 på grundlag af udbud med tre deltagere.

I forbindelse med en nødvendig fornyelse af byggetilladelsen i 2020 til fortsat at have pavillonen stående, fremsatte Glostrup Kommune krav om en række energiforbedrende tiltag. Energiopmålingen blev udført af pavillonejer (Adapteo) og blev lejefinansieret. Der blev i den forbindelse indgået en forlængelse af lejeaftalen uden udbud.

Den eksisterende byggetilladelse løber frem til 1. oktober 2026, hvorefter den ikke kan fornyes. Pavillonen vil derfor blive fjernet inden dette tidspunkt.

Forbrug i 2023: 1,8 mio. kr.

Drift, support og vedligehold af alarm 112-system

Kontrakten omhandler drift, forvaltning og videreudvikling af '112 – applikationen' inkl. den nødvendige infrastruktur, der er placeret hos alarmcentralerne i Aarhus og Slagelse.

Politiet har haft det eksisterende system igennem en længere årrække. Den nuværende aftale er indgået i 2021 med TDC Erhverv (tidl. NetDesign). I forbindelse med at en underleverandør til TDC Erhverv ikke længere i tilstrækkelig grad prioriterede support og vedligeholdelse af systemet, erhvervede Rigspolitiet kildekoden til systemet for derved at kunne lade en tredjepart håndtere support og vedligehold. Kontrakten om service og vedligehold blev indgået direkte uden udbud med den leverandør, som allerede kendte 112 som samfundskritisk system.

Der pågår aktuelt et arbejde vedrørende 112-systemet med henblik på at sikre, at den fremadrettede varetægelse af 112-alarmopkald sker mest effektivt og hensigtsmæssigt.

Forbrug i 2023: 20,3 mio. kr.

